

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول : کلیات طرح.....	۱
۱-۱-مقدمه.....	۲
۲-۱-اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۳
۳-۱-اهداف تحقیق.....	۳
۴-۱-سوالات تحقیق.....	۳
۵-۱-قلمرو تحقیق.....	۴
۱-۵-۱-قلمرو موضوعی.....	۴
۲-۵-۱-قلمرو زمانی.....	۴
۳-۵-۱-قلمرو مکانی.....	۴
۶-۱-تعاریف واژگان کلیدی تحقیق.....	۴
۷-۱-پیشینه تحقیق.....	۵
۸-۱-روش تحقیق.....	۶
۹-۱-چارچوب کلی تحقیق.....	۶
فصل دوم : مطالعات نظری.....	۸
۱-۲-مقدمه.....	۹
۲-۲-مبانی نظری مرتبط با سکونت و نیازهای انسانی.....	۹
۱-۲-۲-مفهوم سکونت در زمینه علمی و علوم رفتاری.....	۹
۲-۲-۲-سکونت در زمینه مکان.....	۱۲
۳-۲-۲-تأثیر نیازهای انسانی در طراحی.....	۱۲
۱-۳-۲-۲-روانشناسی محیطی ، دانش پرداختن به نیازهای انسان.....	۱۳
۲-۳-۲-۲-الگوهای انسانی در حوزه رفتار و محیط.....	۱۴
۳-۳-۲-۲-توجه به نیازهای انسانی در معماری.....	۱۴
۴-۳-۲-۲-طبقه‌بندی نیازهای انسان از دیدگاه آبراهام مازلو.....	۱۵
۱-۴-۳-۲-۲-نیازهای فیزیولوژیک.....	۱۵
۲-۴-۳-۲-۲-نیازهای ایمنی.....	۱۶

۱۶نیازهای عشق و تعلق.....۳-۴-۳-۲-۲
۱۶نیاز به احترام.....۴-۴-۳-۲-۲
۱۶نیاز به خودشکوفایی.....۵-۴-۳-۲-۲
۱۷نیاز به دانستن و فهمیدن.....۶-۴-۳-۲-۲
۱۷نیازهای زیباشناختی.....۷-۴-۳-۲-۲
۱۷نیازهای اجتماعی انسان.....۸-۴-۳-۲-۲
۱۸مبانی نظری مرتبط با طراحی داخلی.....۲-۳-۲-۳
۱۸مفهوم دیزاین داخلی.....۱-۳-۲-۳
۲۱معماری داخلی.....۲-۳-۲-۳
۲۳فرآیند طراحی داخلی.....۳-۳-۲-۳
۲۴دکوراسیون داخلی.....۴-۳-۲-۳
۲۶پیشینه طراحی داخلی.....۵-۳-۲-۳
۲۷شکل‌گیری و رشد حرفه و طراحان داخلی.....۱-۵-۳-۲-۳
۲۹نسبت معماری و معماری داخلی.....۶-۳-۲-۳
۲۹همپوشانی و تمایزات معماری و معماری داخلی.....۱-۶-۳-۲-۳
۳۴مبانی نظری مرتب با عرصه.....۳-۲-۳-۳
۳۴عرصه خصوصی.....۱-۳-۲-۳
۳۵عرصه میانه.....۲-۳-۲-۳
۳۵عرصه عمومی.....۳-۳-۲-۳
۳۶ارتباطات درونی و بیرونی فضا.....۴-۳-۲-۳
۳۶تفاوت عرصه خصوصی و عرصه عمومی.....۵-۳-۲-۳
۳۹ارتباط متقابل فضاهای باز/نیمه باز خصوصی و فضای درونی واحد مسکونی.....۶-۳-۲-۳
۳۹استانداردها و ضوابط.....۴-۲-۳-۳
۳۹شناخت فضاهای طراحی.....۱-۴-۲-۳
۴۰آنالیز فضاهای مسکونی.....۲-۴-۲-۳
۴۰عرصه:.....۱-۲-۴-۲-۳
۴۰عرصه خانوادگی:.....۲-۲-۴-۲-۳
۴۵عرصه پذیرایی و مراسم.....۳-۲-۴-۲-۳

۴۷	۲-۴-۲-۴-عرصه های زندگی خصوصی و فردی:
۵۵	۲-۴-۲-۵-عرصه خدماتی و پشتیبانی:
۵۶	۲-۴-۲-۶-عرصه فضای باز و خصوصی:
۶۳	۲-۵-نتیجه گیری فصل
۶۵	فصل سوم : روش شناسائی تحقیق (متدولوژی).....
۶۶	۳-۱-مقدمه
۶۶	۳-۲-نوع پژوهش
۶۷	۳-۳-روش پژوهش
۶۸	۳-۴-مسیر پژوهش
۶۹	۳-۵-شرح کامل روش گردآوری اطلاعات
۶۹	۳-۶-جامعه و نمونه آماری آماری تحقیق
۶۹	۳-۷-نتیجه گیری فصل
۷۰	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق.....
۷۱	۴-۱-مقدمه
۷۱	۴-۲-تحلیل و بررسی نمونه های موردی.....
۷۱	۴-۲-۱-پروژه شماره یک: خانه ۴۵
۷۵	۴-۲-۲-پروژه شماره دو: آپارتمان ترنسفرمر
۷۷	۴-۲-۳-پروژه شماره سه: خانه کوچک
۸۰	۴-۲-۴-پروژه شماره چهار: آپارتمان دانیال
۸۴	۴-۲-۵-پروژه شماره پنج: ویلا کیانی
۹۰	۴-۲-۶-پروژه شماره شش: ویلا امیر
۹۶	۴-۳-نتیجه گیری فصل
۹۸	فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات.....
۹۹	۵-۱-مقدمه
۹۹	۵-۲-شناخت بستر طرح
۹۹	۵-۲-۱-ویژگی های طبیعی و اقلیمی
۱۰۰	۵-۲-۲-موقعیت سیاسی و جغرافیایی شهر کرمان

۱۰۰شرایط اقلیمی	۳-۲-۵
۱۰۰توده های هوای مؤثر بر آب و هوای شهر کرمان	۱-۳-۲-۵
۱۰۱بارش	۲-۳-۲-۵
۱۰۲باد	۳-۳-۲-۵
۱۰۲تابش آفتاب	۴-۳-۲-۵
۱۰۲تهویه	۵-۳-۲-۵
۱۰۳عوامل محیطی پیرامون و تاثیر آن ها بر طراحی پروژه	۳-۵
۱۰۳فرم ساختمان در رابطه با اقلیم کرمان	۱-۳-۵
۱۰۳جهت استقرار ساختمان	۲-۳-۵
۱۰۴تاثیرات اقلیمی موثر در طراحی	۳-۳-۵
۱۰۴خصوصیات کالبدی ساختمان ها در اقلیم کرمان	۴-۳-۵
۱۰۵شناخت تحلیل سایت	۴-۵
۱۰۶ابعاد سایت	۲-۴-۵
۱۰۶تحلیل های اقلیمی سایت	۳-۴-۵
۱۰۷برنامه ریزی فیزیکی طرح	۵-۵
۱۰۹روند طراحی	۶-۵
۱۱۰پلان ها	۷-۵
۱۱۳منابع	

فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲- سلسله مراتب نیازهای انسانی مازلو از دیدگاه محققین علوم اجتماعی.....	۱۷
جدول ۲-۲- مقایسه دکوراسیون، طراحی و معماری داخلی.....	۲۵
جدول ۲-۳- خلاصه برخی تعاریف دکوراسیون / طراحی داخلی / معماری داخلی.....	۲۵
جدول ۴-۱- بررسی و مقایسه‌ی نمونه‌های موردی.....	۹۶

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل ۱-۱- چارچوب کلی تحقیق.....	۷
شکل ۱-۲- نیازهای اساسی انسان مدل مازلو.....	۱۵
شکل ۲-۲- دیزاین داخلی، واسط معماری و طراحی صنعتی.....	۱۸
شکل ۳-۲- انواع دیزاین داخلی.....	۱۹
شکل ۴-۲- انواع تعاریف دیزاین داخلی.....	۱۹
شکل ۵-۲- معماری داخلی، پیونددهنده معماری و طراحی داخلی.....	۲۲
شکل ۶-۲- مهم ترین اشتراکات و همپوشانی های معماری و معماری داخلی.....	۳۰
شکل ۷-۲- مهم ترین تفاوت ها و تمایزات معماری و معماری داخلی.....	۳۳
شکل ۸-۲- همجواری ها و نیروهای اطراف فضاهای باز/ نیمه باز خصوصی در طبقات.....	۳۷
شکل ۹-۲- فضاهای باز/ نیمه باز خصوصی در طبقات آپارتمان های مسکونی.....	۳۷
شکل ۱۰-۲- تقابل نیروهای مختلف بین فضای عمومی بیرونی واحد مسکونی و تراس.....	۳۸
شکل ۱۱-۲- نمونه ای از ورودی ویلا.....	۴۰
شکل ۱۲-۲- نمونه ای از رختکن ورودی ویلا.....	۴۱
شکل ۱۳-۲- نمونه ای از سرویس عمومی ویلا.....	۴۱
شکل ۱۴-۲- نمونه ای از آشپزخانه.....	۴۳
شکل ۱۵-۲- نمونه ای از سینک ظرفشویی.....	۴۳
شکل ۱۶-۲- نمونه ای از ارتباط نشیمن و آشپزخانه یک آپارتمان.....	۴۴
شکل ۱۷-۲- نمونه ای از میز غذا خوری.....	۴۵
شکل ۱۸-۲- نمونه ای از پذیرایی ویلای شهرک فردوس - رویان.....	۴۶
شکل ۱۹-۲- اتاق خواب والدین.....	۴۸
شکل ۲۰-۲- تخت خواب و مبل.....	۴۸
شکل ۲۱-۲- تخت خواب و پرده.....	۴۸
شکل ۲۲-۲- میز کوچک خواب.....	۴۹
شکل ۲۳-۲- تخت جمع شو یک نفره به طور افقی.....	۵۱
شکل ۲۴-۲- تخت جمع شو دو نفره به طور عمودی.....	۵۱

- شکل ۲-۲۵-چیدمان تخت جمع شو ۵۱
- شکل ۲-۲۶- تخت صندوق دار..... ۵۲
- شکل ۲-۲۷- کمد اتاق والدین..... ۵۲
- شکل ۲-۲۸- کمد اتاق کودکان..... ۵۳
- شکل ۲-۲۹- کمد کامل..... ۵۳
- شکل ۲-۳۰- گیره آویز..... ۵۳
- شکل ۲-۳۱- مخزن پارچه ای ۵۴
- شکل ۲-۳۲- اتاق خواب والدین..... ۵۴
- شکل ۲-۳۳- تخت خواب و کمد کودک..... ۵۵
- شکل ۲-۳۴-ایوان..... ۵۶
- شکل ۲-۳۵- اجزا تشکیل دهنده فضا..... ۵۷
- شکل ۴-۱- دیاگرام خورشیدی سایت پروژه..... ۷۱
- شکل ۴-۲- موقعیت بازشوها در پروژه..... ۷۲
- شکل ۴-۳- دیاگرامهای شکل گیری عرصه‌های پلان..... ۷۳
- شکل ۴-۴- دیاگرام ها و پلانهای تفکیک عملکردی..... ۷۴
- شکل ۴-۵- فضاهای داخلی خانه ۴۵..... ۷۵
- شکل ۴-۶- پلان و پارتیشن خانه ترنسفرمر..... ۷۶
- شکل ۴-۷- پارتیشن متحرک در خانه ترنسفرمر..... ۷۷
- شکل ۴-۸- ایزومتریک و فضای داخلی خانه کوچک..... ۷۸
- شکل ۴-۹- پلان خانه کوچک..... ۷۸
- شکل ۴-۱۰- فضای داخلی خانه..... ۷۹
- شکل ۴-۱۱- فضاهای داخلی خانه..... ۷۹
- شکل ۴-۱۲- نمای آپارتمان دانیال از داخل حیاط..... ۸۰
- شکل ۴-۱۳- رسیدن از ایده به فرم..... ۸۱
- شکل ۴-۱۴- بازی نور و سایه در اوقات متفاوت شبانه روز ۸۲
- شکل ۴-۱۵- استفاده از فرم پانلهای پنجره در جداره های داخلی ۸۳
- شکل ۴-۱۶- یکپارچگی فرم و ایده در فضای داخلی..... ۸۳
- شکل ۴-۱۷- پلان تیپ آپارتمان دانیال..... ۸۴

- شکل ۴-۱۸- چشم انداز ویلا کیانی در شب..... ۸۵
- شکل ۴-۱۹- بسط چشم اندازی در فضاهای داخلی..... ۸۵
- شکل ۴-۲۰- ایجاد قابی جهت ایجاد نظرگاه از فضای داخلی به خارج بنا ۸۶
- شکل ۴-۲۱- استفاده از پرده های با رنگ روشن جهت کنترل ورود نور ۸۶
- شکل ۴-۲۲- دید از آشپزخانه به نشیمن اصلی ۸۶
- شکل ۴-۲۳- امتداد ارتفاعی شومینه ۸۶
- شکل ۴-۲۴- تنظیم ارتفاع آشپزخانه با سالن ۸۷
- شکل ۴-۲۵- راهروی ارتباطی بین اتاق خواب ها ۸۷
- شکل ۴-۲۶- کشیدگی شرقی مغربی بنا..... ۸۷
- شکل ۴-۲۷- حفره های اجرا شده در سقف در فضای خارجی ۸۸
- شکل ۴-۲۸- سایت پلان و دیاگرام ترکیب حجمی ۸۸
- شکل ۴-۲۹- پلان طبقات، مقیاس ۱/۳۰۰ ۸۹
- شکل ۴-۳۰- مقاطع و نماهای ویلا کیانی..... ۸۹
- شکل ۴-۳۱- جبهه ی جنوبی ویلا امیر ۹۰
- شکل ۴-۳۲- طراحی فضای داخلی به دو گونه ی متفاوت..... ۹۱
- شکل ۴-۳۲- ارتباط دو حجم اصلی بنا..... ۹۱
- شکل ۴-۳۳- الحاق بخشی اضافه در پشت بنای اصلی ۹۱
- شکل ۴-۳۴- دید از فضای عمومی به فضای خصوصی..... ۹۲
- شکل ۴-۳۵- پوشاندن ستون بیرون زده از بنا توسط پوشش کاهگل ۹۲
- شکل ۴-۳۶- ایجاد سطوح نرم و فرمهای جذاب توسط کاهگل در جداره های خارجی ۹۲
- شکل ۴-۳۷- ویلا امیر پیش از بازسازی..... ۹۳
- شکل ۴-۳۸- چشم انداز ویلا در روز و شب..... ۹۳
- شکل ۴-۳۹- فاصله گرفتن حجم الحاقی از زمین..... ۹۴
- شکل ۴-۴۰- راهروی ارتباطی در بخش خصوصی بنا ۹۴
- شکل ۴-۴۱- دیاگرام شکل گیری فرم ۹۴
- شکل ۴-۴۲- سایت پلان ۹۵
- شکل ۴-۴۳- پلان ویلا امیر..... ۹۵
- شکل ۴-۴۴- مقطع ویلا امیر..... ۹۵

- شکل ۴-۴-۴۵- آرایه های بکار رفته در فضاهاى داخلی..... ۹۶
- شکل ۵-۱-۱- محل سایت..... ۱۰۵
- شکل ۵-۲- ابعاد سایت..... ۱۰۶
- شکل ۵-۳- تحلیل های اقلیمی سایت..... ۱۰۶
- شکل ۵-۴- تحلیل های دسترسی های سایت..... ۱۰۷

چکیده فارسی

مسکن محل آرامش اعضای خانواده است و مکانی است که خلوت افراد را برای آسایش فراهم می‌آورد. کودکان در خانه رشد می‌کنند و برای ورود به جامعه آموزش می‌بینند. چنین مکانی باید دارای آرامش و آسایش کافی باشد تا هر یک از اعضا بتواند وظیفه خود را در رابطه با روابط اجتماعی، چه خصوصی و عمومی، بدرستی انجام دهند لذا هدف اصلی تحقیق حاضر طراحی داخلی ویلا مسکونی با رویکرد جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی بود. این تحقیق به روش توصیفی تحلیلی با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و آنلاین انجام شد. در این پژوهش از روش پژوهش موردی استفاده گردید که به بررسی نمونه‌های مشابه پرداخته شد که بخشی از موضوع یا ویژگی‌های آن را در برگیرد. بنابراین ابتدا به بررسی چند پروژه مشابه در سطح جهان و ایران پرداخته و سپس به تحلیل هر یک پرداخته شد. نتایج تحقیق نشان داد ویژگی‌های فیزیکی فضاهای پذیرایی و نشیمن در ایجاد سرزندگی تاثیر دارد و چون افرادی که در این فضا دور هم جمع می‌شوند اغلب فشارها و تنش‌های روحی و عصبی زیادی را در طی روز متحمل می‌شوند که باعث ایجاد خستگی زودرس و تنش‌های بسیاری در آنها می‌شود لذا می‌توان با استفاده از عوامل فیزیکی مانند فضا، نور، رنگ و چیدمان و یک طراحی دقیق و متناسب، بسیاری از مشکلات را کاهش داد.

واژگان کلیدی:

ویلا، مسکن، عرصه، عمومی، خصوصی، کرمان

فصل اول : کلیات طرح

۱-۱- مقدمه

از دیرباز تاکنون انسانها به دنبال ایجاد فضاهایی برای زندگی، کار و غیره بوده‌اند تا بتوانند در آرامش کامل به انجام امور روزمره خود پردازند زیرا آنها به درستی دریافته‌اند بدون احساس آرامش و دریافت انرژی مثبت از محیط، انجام فعالیت‌های روزانه دشوار خواهد بود. از این رو جایگاه فضاها در خانه علاوه بر آنکه امکان انتخاب تنوع زیستی در درون محیط مسکونی را افزایش می‌دهد رضایتمندی ساکنین و مطلوبیت واحد مسکونی را به دنبال دارد. امروزه تامین آسایش انسان در تعیین جایگاه فضاهای داخلی یکی از مسائل مهم در حیطه معماری داخلی است که طراحان در تلاشند با بکار بردن روشهای موثر این نیاز انسان را برآورد می‌سازد از این رو طراحی داخلی نیز از مباحثی است که هر روز اهمیت بیشتری می‌یابد و نیاز به توجه و تخصص بیشتری پیدا می‌کند (سیدصدر، ۱۳۸۱).

در این تحقیق سعی بر ارائه راه‌کارهایی برای بررسی جانمایی مناسب فضاهای نشیمن و پذیرایی شده است و همچنین به بررسی دلایل جداسازی این دو فضا می‌پردازیم. تا تاثیر این جانمایی بر نشاط و شادابی و سرزندگی فضای مربوط و پرهیز از یکنواختی و کسالت باری مشخص گردد و این ارتباط با ویژگی‌های فیزیکی و اقلیمی فضای موجود با سرزندگی افراد را داراست. عوامل مشخص شده شامل: اقلیم، اندازه و مساحت فضا مقدار ورود نور، بازشوهایی جهت تهویه هوا و چیدمان و قرارگیری متناسب مبلمان در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت. در این پروژه با استناد به تاثیر جانمایی فضاهای نشیمن و پذیرایی در خانه‌های مسکونی تاثیر طراحی فضای مربوطه می‌پردازیم. طبق تحقیقات بدست آمده جداسازی این دو فضا به سالهای ۱۹۰۰-۱۸۳۷ که دوره سبک ویکتوریایی در دکوراسیون داخلی بود مربوط می‌شود (لنگ، ۱۳۹۶) و در این تحقیق با معرفی تعدادی نمونه انتخابی به بررسی این مهم می‌پردازیم. هدف اصلی در این تحقیق تشریح کردن جایگاه فضاهای داخلی نشیمن و پذیرایی در خانه‌های مسکونی بوده و برای پیشبرد تحقیق از روش کتابخانه‌ای و استفاده از سایت‌های مرتبط استفاده شده است. نتایج تحقیقات بدست آمده از پژوهش در نهایت به بهره‌گیری از ویژگی‌های فیزیکی مناسب و کافی و شناخت نیازهای طراحی داخلی متناسب با کاربران استفاده شده فضا از خصوصیات طراحی داخلی معماری جایگاه فضاهاست که هرکدام از آنها که تاثیر بر جایگاه هر کدام از فضاهای داخلی می‌گذارد.

۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق

با توجه به اینکه پیشرفت تکنولوژی، فرآیند گوناگون و جذاب را در طراحی داخلی فضای داخلی یک خانه عرضه می‌کند و در پی افزایش استفاده از فضا به منظور زیبا کردن محیط داخلی یک خانه به ویژه فضای نشیمن و پذیرایی رواج پیدا کرده است (لینچ، ۱۳۹۷).

همانطور که عنوان شد ویژگی‌های فیزیکی فضاها پذیرایی و نشیمن در ایجاد سرزندگی تاثیر دارد و چون افرادی که در این فضا گرد هم می‌آیند اغلب دارای فشارها و تنش‌های روحی و عصبی در طی روز هستند که باعث ایجاد خستگی زودرس و تنش‌های بسیاری در افراد می‌شود که با استفاده از عوامل ذکر شده عوامل فیزیکی مانند: فضا، نور، رنگ و چیدمان می‌توان با یک طراحی دقیق و جایگاه متناسب بسیاری از مشکلات را کاهش داد. این تحقیق سعی بر ارائه راهکارهایی برای جانمایی مناسب فضاها پذیرایی و نشیمن شده است و نمونه‌ای تاثیرگذار مورد نقد و بررسی دقیق قرار می‌گیرد تا تاثیر این جانمایی بر نشاط و شادابی فضای موجود و شکل‌گیری فعالیت‌های متنوع در فضای مربوط و پرهیز از یکنواختی و کسالت‌باری مشخص گردد و این ارتباط با ویژگی‌های فیزیکی فضای موجود با سرزندگی افراد را داراست (نویفرت، ۲۰۰۹).

۱-۳- اهداف تحقیق

۱. شناخت و کاربرد ابعاد عملکردی جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی
۲. شناخت و کاربرد ابعاد ساختاری جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی
۳. شناخت و کاربرد ابعاد اجتماعی جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی
۴. شناخت و کاربرد ابعاد نمادین جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی

۱-۴- سوالات تحقیق

۱. ابعاد عملکردی جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی چه می‌باشد؟
۲. ابعاد ساختاری جانمایی فضاها در طراحی داخلی ویلای مسکونی در راستای جداسازی عرصه‌های عمومی و خصوصی چه می‌باشد؟